

Kommunalpolitiskt

handlingsprogram 2022-2026

Vänsterpartiet Gävle

Innehållsförteckning

Förord ifrån kommunalråd	3
Klimatfrågan	4
Ett klimatneutralt Gävle	4
Biologisk mångfald	5
Vattnet, vår viktigaste resurs	5
Samhällsbyggnad	6
Trafik och infrastruktur	6
Smart markpolitik och byggande	7
Bostaden – en rättighet	8
Hem för alla	8
En stad som håller ihop	9
Samhällets sociala stöd	10
Äldreomsorg	10
Stöd och service till personer med funktionsvariation	12
Socialtjänsten	12
Ekonomiskt stöd	14
Utbildning	15
Ett livslångt lärande	15
Förskolan	16
Fritid	16
Grundskolan	17
Gymnasieskolan	17
Vuxenutbildning	18
Arbetsmarknad	19
En arbetsmarknad för alla	19
Ett levande näringsliv i hela kommunen	20
Hållbara inköp	20
Hållbar konsumtion och livsstil	21
Enheten för daglig verksamhet, EDV	21
Kultur och fritid för alla	22
Kultur	22
Stadsbiblioteket och närbiblioteken	23
Fritid	23
Idrott	23

Förord ifrån kommunalråd

Maritha Johansson

Nu närmar sig valet 2022, vilket innebär att du har möjlighet att påverka kommunens och landets framtid genom att göra din röst hörd.

Vänsterpartiets politik fokuserar på jämställdhet, jämlikhet och miljö. Samhället tillhör alla och i det nya folkhemmet har alla en självklar plats. Vi är solidariska med våra medmänniskor i samtiden, såväl som med kommande generationer. Genom att lägga din röst på Vänsterpartiet väljer du att sträva efter ett jämlikt samhälle där alla medborgare involveras i en samhällsutveckling som verkar för att skapa förutsättningar för alla att leva värdiga liv, olikheter till trots. I vardagslivet kan detta konkret innebära att förbättra förutsättningarna i skolan, att verka för att minska fattigdom bland pensionärer, att öka tryggheten för kvinnor och barn, samt att främja klimatsmarta lösningar inom samtliga samhällssektorer.

Det är av yttersta vikt att bekämpa barnfattigdomen då ojämlikhet i samhället skapar klyftor människor emellan. När människor i samhället lever med olika uppväxtvillkor, så gynnar det ingen. Tvärtom ser vi en eskalerande kriminalitet, segregation, och hemlöshet, och varierande kvalité inom vård, skola och omsorg.

Våld i nära relationer är ytterligare ett samhällsproblem som måste föras fram ännu mer i ljuset. De människor som utsätts för våld i nära relation, behöver stärkas i sina rättigheter och möjligheter till samhälleligt stöd för att kunna förändra sin livssituation. Varje människa som lever på flykt i sitt eget land på grund av våld i nära relation, liksom varje liv som släcks i förtid av detsamma, är ett stort samhälleligt misslyckande. Detta måste brytas nu. Det är dags att börja leva upp till alla löften och stora ord om systematiska förbättringar för denna i mångt och mycket osynliga grupp. Det är även dags att sluta blanda ihop begreppet "barnets rätt till båda föräldrarna" med "destruktiva föräldrars rätt till sina barn – oavsett vad."

Klimatkrisen är en viktig fråga. Vänsterpartiet tar Gävle kommuns klimatmål på allvar och vill skärpa dem ytterligare. Senast 2035 ska Gävle kommun vara klimatneutralt. En social, ekonomisk och ekologisk hållbarhet måste vara målet för vår omställning.

En omställning till ett klimatneutralt samhälle bygger främst på politiska åtgärder. Men vi behöver även stöd från ideella organisationers arbete och människors eget engagemang för att omställningen ska lyckas. Föreningar och enskilda individer ska ges utrymme att föra in kunskap till det parlamentariska arbetet.

Genom ett modigt politiskt ledarskap strävar vi efter att nå en ökad välfärd och minska samhällsklyftorna. För att uppnå detta behövs modiga medborgare med feministiska, antirasistiska, socialistiska och ekologiska tankesätt.

Ett klimatneutralt Gävle

Klimatfrågan är en av de viktigaste frågorna för mänsklighetens överlevnad. Vi måste ställa om våra levnadsvanor och levnadssätt. Det är viktigt att öka takten i omställningen till en fossilfri energiproduktion. Samtidigt måste energianvändningen och nyttjandet av jordens naturtillgångar minska radikalt. Vänsterpartiet tar denna utmaning seriöst. Klimatet är en klassfråga, och den löser vi genom nya gröna jobb och smarta reformer, inte genom skattesänkningar till de rikaste.

Investeringar i grön teknik, industri och infrastruktur, utbyggd energikapacitet och stärkt styrning utifrån nya, skärpta klimatmål behövs. Det kräver en samhällsplanering där klimatpåverkan tydliggörs. Byggandet måste ske klimatanpassat och kollektivtrafiken utvecklas för att minska biltrafiken. Kommunen behöver föra en aktiv politik för att invånarna ska kunna bidra till klimatomställningen.

Samhällets energiförsörjning ska lösas med hänsyn till biologisk mångfald och andra ekologiska förutsättningar. Gävle kommun ska informera och utbilda kommunens personal och medborgare i miljövänligt och effektivt energianvändande.

Kommunens mål om att Gävle ska bli 120 000 invånare till 2030 kommer att kräva stora förändringar i samhällsplaneringen. Byggplaner och infrastruktursatsningar måste ses över och projekt som bidrar till klimatomställningen ges förtur.

Vi arbetar för:

- En avgiftsfri kollektivtrafik
- Byggandet av lågenergihus och hus som är energipositiva
- Att ge klimatsmarta företag förtur till mark
- Ett fortsatt användande och utveckling av förnyelsebar energi som solenergi, fjärrvärme och spillvärme
- Ökat användande av lokalt producerad biogas hos stadsbussarna
- Snabbare arbete med att renovera kommunala fastigheter för ökad energieffektivisering
- Investeringar i solcellsanläggningar på kommunala fastigheter

Testoboåns naturreservat är ett viktigt område för att bevara fisket. Vilket nu blir möjligt när vattenkraftverken som hindrar föreslås rivas.
Foto: Seppo Laine.

Biologisk mångfald

Hotet mot den biologiska mångfalden är akut. Som kommun har vi stora möjligheter att använda vår gemensamt ägda mark till att främja en biologisk mångfald och förhindra att djurarter dör ut.

Skogs- och jordbruket är idag inte hållbart och bidrar starkt till minskad biologisk mångfald. Som markägare, tillsynsmyndighet och informatör ska Gävle kommun gå före och hitta vägar för att förena levande skogar med ett mer hållbart skogs- och jordbruk. Ängsytor inom kommunen ska bibehållas för att främja miljön för bin och betande djur.

Vi arbetar för:

- Att återställa våtmarker och andra biotoper som gynnar ett rikt djurliv och binder koldioxid
- Ökad lokal ekologisk produktion som värnar om Biologisk mångfaldodlingsmarker
- Att röjning och avverkning i kommunens skogar och friluftsområden görs på ett sätt som ger föda och skydd åt insekter, fåglar och kräldjur
- Hänsyn till miljö och djurliv vid infrastrukturplanering, exploatering och bostadsbyggande

Vatten, vår viktigaste resurs

Dricksvatten är en ovärderlig resurs. Gävle kommun behöver arbeta med att trygga både vattenförsörjning och lokala vattendrag. Vänsterpartiet vill att Gävle kommun säkrar tillgången till dricksvatten genom en reservvattentäkt. När kommunen bygger nya avloppssystem ska hänsyn tas både till att säkra vattenförsörjningen och att skydda vattentäkter från miljöförstörande kemikalier och föroreningar.

Vi måste säkra staden mot de översvämningar som riskerar att bli allt vanligare i och med klimatförändringarna. Samtidigt måste vi motverka den skada som redan sker på våra lokala vattendrag, och utveckla dessa. Övergödningen av ytvattendragen måste få ett slut. Utifrån Vänsterpartiets vattenpolitik och önskan om förbättrad badvattenkvalité vill Vänsterpartiet se ett framtagande av en ny vattenstrategi och vattenplan.

Vi arbetar för:

- Intensivare arbete med att höja vattenkvalitén i kommunens vattendrag och att skydda dem från miljöförstörande verksamhet
- Att bebyggelse planeras med hänsyn till vattenfrågorna och vattentäkten
- Att nya avloppssystem görs kretsloppsanpassade
- Att livet i havet skyddas genom marina reservat
- Att Gävle kommun säkrar en reservvattentäkt

Trafik och infrastruktur

Utgångspunkt för stadsplanering ska vara trafik på människans och miljöns villkor. Det ska fungera bra att promenera, cykla och åka kollektivt. Luften ska vara hälsosam att andas på alla platser i staden.

Vänsterpartiets prioriterade trafikpolitiska mål är avgiftsfri kollektivtrafik för alla i hela Gävle kommun. Under mandatperioden vill vi utreda möjligheten att införa avgiftsfria resor för barn, ungdomar och studenter. Kollektivtrafiken bör utvecklas med bättre linjesträckning, tätare turer och bättre framkomlighet med fler bussgator och snabblinjer.

Färre bilar i centrum ser vi som en självklarhet för att stadskärnan ska kunna utvecklas till en plats där människor ska kunna bo och vistas i en lugn, ren och säker miljö. Vänsterpartiet vill att genomfartstrafiken i stadskärnan ska upphöra. För att detta ska fungera måste de utöver en god kollektivtrafik finnas parkeringshus med rimliga avgifter och infarts- och pendlarparkeringar. Cykeltrafiken ska prioriteras före biltrafiken vilket innebär fler cykelvägar, inte bara i Gävle centrum utan i alla kommunens tätorter. Fler och bättre cykelparkeringar är också nödvändigt.

Infrastrukturen behöver utvecklas. Laddstolpar för elbilar bör finnas tillgängliga på fler platser och tankstationer för biogas ska finnas i varje tätort. För att säkerställa god kvalitet på mindre vägar vill vi se ett starkare samarbete med vägföreningar och utöka stödet.

Vi arbetar för:

- Fler laddstolpar för elbilar
- Ordentliga pendlar- och infartsparkeringar med snabb kollektivtrafik till stadskärnan
- Att stärka kommunens stöd till vägföreningar
- En särskild satsning på trafiksäker miljö utanför förskolor och skolor
- En parkeringsplan för billigare parkeringar i p-hus
- En regional station för tåg i Bergby
- En snabbare utbyggnad av planerade cykelbanor, för fler och säkrare cykelvägar
- Ett stopp för genomfartstrafik med bil på Norra och Södra Kungsgatan samt Rådmansgatan
- Avgiftsfri kollektivtrafik för alla i Gävle kommun på lång sikt, och på kort sikt för barn, unga och pensionärer

Smart markpolitik och byggande

Vänsterpartiet vill att resurshushållning och kretsloppstänkande ska vara styrande för Gävle kommuns stadsplanering. Nybyggnation ska främst ske på mark som redan är tagen i anspråk, jordbruksmark ska skyddas från exploatering. Nybyggande ska genomsyras av lågenergilösningar och kretsloppstänkande. Kommunala avgifter och taxor utformas så att de stödjer miljömässiga, energibesparande och kretsloppsfrämjande lösningar.

Försiktighetsprincipen ska vara ledstjärna för fastställande av nivåer och gränsvärden för strålning och påverkan från nya och gamla kemikaliesammansättningar.

Fria obebyggda kuststräckor som ännu återstår ska bevaras och skyddas. Detta för att behålla naturvärden och ge möjligheter till naturupplevelser som främjar turism och ett rörligt friluftsliv.

Vi arbetar för:

- Ökad andel lågenergi- och passivhus vid nybyggnad
- Ökad byggnation med trä och andra hållbara material
- En varsam exploatering av Norrlandet, där karaktären som ströv- och friluftsområde för Gävles medborgare ska bevaras
- Att Gävle kommuns anläggningar och investeringar granskas utifrån miljösynpunkter avseende materialval, transporter, med mera
- En markpolitik som gynnar hållbar utveckling, där jordbruksmark ska skyddas från exploatering

Gammalt rivs och nytt byggs.
Trafiken och annan
samhällsplanering måste
anpassas för det nya.
Foto: Seppo Laine.

Hem för alla

Allas rätt till en bostad till en rimlig kostnad är grunden för Vänsterpartiets politik. Nuvarande och planerade bostadsområden bör innehålla en blandning av alla boendeformer. Det ger fler möjlighet att välja var man vill bo och motverkar segregation i boendet.

Över en tredjedel av Gävles befolkning har AB Gavlegårdarna som hyresvärd. Bolaget är kommunens viktigaste redskap för att trygga bostadsförsörjningen. Huvuduppgiften för AB Gavlegårdarna är att rusta bostadsbeståndet på ett sätt som minimerar hyreshöjningar och maximerar hyresgästinflytande. Vänsterpartiet vill att AB Gavlegårdarna ska satsa på att bygga nytt, och att detta ska ske i alla planerade bostadsområden – fler ska kunna erbjudas en ny lägenhet. Vänsterpartiet är helt emot fortsatta utförsäljningar. Vi vill ändra förtursreglerna i kösystemet för att minska bostadssegregationen och trångboddheten.

Gavlegårdarnas ägardirektiv ska vara långsiktiga och antas en gång per mandatperiod. Idag tar kommunen ut 16 miljoner kr/år från bolaget för bostadssociala projekt. Vänsterpartiet vill att dessa pengar istället ska hanteras inom bolaget och i samråd mellan de boende, kommunen och föreningslivet. Då kan vi säkra utvecklingen i de mest socialt utsatta bostadsområdena, och utveckla hela beståndet.

Befintliga bostäder kan byggas om, både för att öka deras energieffektivitet och tillgänglighet, med nybyggda hissar och gemenskapsutrymmen, och för att tillgodose behovet av större lägenheter och fler trygghets- och äldreboenden.

Vi arbetar för:

- Totalstopp för utförsäljning av bostadsbeståndet
- Ökad nyproduktion i hela kommunen, inte enbart i de attraktivaste områdena
- Att hyresgästerna ska ges mer inflytande över bostadssociala projekt genom att Gavlegårdarnas överskott stannar i bolaget
- Att minska segregationen och trångboddheten genom ändrade förtursregler i kösystemet

En stad som håller ihop

Gävle växer och det ställer nya utmaningar på hur vi bygger och utvecklar vår stad. I stället för att staden glesas ut ska Gävle växa genom att parkeringar, nedlagda industritomter och andra "döda" ytor bebyggs med både bostäder, kontor, handel och lokaler. Då kan stadens grönområden utökas. En tätare stad förbättrar hushållningen med resurser och bidrar till ett levande centrum och bättre förutsättningar för näringslivet. Gävles miljonprogramsområden ska utvecklas till stadsdelar som hänger ihop med resten av staden. En blandad bebyggelse minskar boendesegregationen. Gävles historiska miljöer ska skyddas särskilt och utvecklas varsamt i samklang med befintlig bebyggelse. Externa köpcentrum är varken hållbara ur miljö- eller kostnadssynpunkt, och slår hårt mot småföretagare och handlare i kommunens mindre tätorter. Därför vill Vänsterpartiet stoppa nybyggnationen av externa köpcentrum, och satsa på det lokala näringslivet.

Vi arbetar för:

- Att Gävle stad ska växa främst genom förtätning
- En mer varierad arkitektur och stadsbyggnad
- Att parker och gröna stråk i tätorter bevaras och ytterligare grönområden skapas. Tillgång till grönytor ska särskilt prioriteras kring förskolor, skolor och äldreboenden
- Ett stopp för nya externa köpcentrum

Även Gävle är i stort behov av fler hyresbostäder till rimliga hyror. Med Vänsterpartiet i riksdagen finns det ett stöd för subventioner som låter oss bygga dem.
Foto Seppo Laine.

Äldreomsorg

Att åldras innebär förändringar i livet. Då är samhällets stöd för vård och omsorg utifrån behov värdefullt, utifrån individens önskemål för att tillgodose bevarandet av den enskildes vanor och stimulans. Vänsterpartiet Gävle anser att vård och omsorg till äldre ska bedrivas utan vinstintressen i offentlig regi. Resurser i form av skattemedel ska användas för verksamhet som tillgodoser äldre människors behov av stöd för ett värdigt liv.

Vänsterpartiet menar att äldres behov av stöd och service ska tillgodoses utifrån verklig valfrihet i vardagen. Verklig valfrihet i vardagen handlar för Vänsterpartiet om att äldre ska ha stort inflytande över vad de får hjälp med, hur hjälpen utförs och när det görs.

Vänsterpartiet vill att omvårdnadspersonal ska få utbildning så att de ska kunna upptäcka och hantera förekommande våld inom verksamheten. Våld som utövas inom ramen för Gävle kommuns vård och omsorgsverksamhet ska anmälas enligt Lex Sarah.

Antalet äldre kommer att öka och därmed även behovet av omvårdnad. Samhällsplanering och byggande av boende för äldre behöver anpassas löpande. Vård- och omsorgsboenden som uppfyller framtidens krav behöver byggas, så att personer vars partner behöver omfattande omvårdnad ska kunna bo tillsammans. Det ska också finnas gemensamma utrymmen för att undvika isolering och personal att tillkalla dygnet runt. Behovet av HBTQI-perspektiv inom äldrevården behöver tillfredsställas.

Oavsett boendeform ska planering av boendemiljön anpassas till rörelsehindrades livsvillkor. Ingen ska vara fånge i sitt eget hem på grund av fysiska hinder.

Behovet av anhörigas delaktighet i vårdsituationer har över tid ökat. Ett förhållande som Omvårdnad Gävle behöver uppmärksamma, för att kunna ge stöd och avlastning i en krävande vardag. Det är viktigt att det finns korttidsplatser och möjlighet till avlastning för anhöriga i en omfattning som motsvarar behoven.

Mer resurser till äldreomsorgen är en självklar förutsättning för att förbättra personalens arbetsvillkor och därmed möjligheter att ge god omsorg utan att riskera sin egen hälsa. Arbetsscheman måste läggas så att det finns tid för återhämtning. Arbetet måste organiseras så att kontinuiteten förbättras och personalens vardagliga handlingsutrymme ökar, på så sätt får personalen möjlighet att möta äldre personers varierande behov.

Bemanningen måste öka och det måste finnas tillräckligt med tid både för omsorgsarbetet och för stöd från kollegor och chefer. Timanställda måste få fasta anställningar och vid behov adekvat utbildning.

Vi arbetar för:

- Att den som är i behov av omvårdnad ska kunna vara delaktig i beslut om hemtjänst och erbjudas verklig valfrihet om innehåll i beviljad hemtjänst
- Att anhörigvården ska stödjas och uppmärksammas av kommunen
- Att delade turer ska fasas ut under mandatperioden och ersättas med sammanhängande arbetstid
- Att vård och omsorg ska bedrivas utan vinstintresse och verksamheter som bedrivs genom entreprenad och avtal ska återtas till egen regi i takt med att tiden för tecknade avtal löper ut
- Ökad personaltäthet inom vård- och omsorgsboenden
- Utvecklat HBTQI-perspektiv i äldrevården
- Minskat antal timanställda och vikarier, till förmån för tillsvidareanställningar
- Att antalet sjuksköterskor i äldreomsorgen blir betydligt fler

Att ta hand om våra gamla är ett måste för varje civiliserat samhälle, det är vårt gemensamma ansvar.
Foto: Vänsterpartiets bildbank.

Stöd och service till personer med funktionsvariation

Rätten till personlig assistans och boendestöd av olika slag är en förutsättning för att alla gävlebor ska garanteras värdiga livsvillkor. Vi måste öka utbudet av olika typer av stöd och boendeformer, och tillgången måste vara likvärdig utifrån olika behov.

Personal på LSS-boende ska ha grundläggande HBTQI-kunskap.

Antalet bostäder för personer med funktionsvariation i Gävle kommun behöver utökas för att motsvara kraven. Vänsterpartiet arbetar för att dessa bostäder ska drivas i Gävle kommuns egen regi.

Metoder för att skapa delaktighet och sysselsättning bör införas. För vuxna med psykisk funktionsvariation kan arbetskooperativ eller dagverksamhet bidra både till sysselsättning och kontakt med andra. Ungdomar i gymnasiesärskolan ska kunna få praktik i kommunens verksamheter, och möjligheten till anställning för personer med funktionsvariation ska utökas.

För ökad kvalitet och delaktighet inom alla verksamheter som arbetar med vård, stöd eller service till personer med psykiska funktionsvariationer vill Vänsterpartiet se brukarstyrda brukarrevisioner.

Vi arbetar för:

- Förbättrad tillgången till personlig assistans
- Fler särskilda boenden för personer med funktionsvariation, drivna i kommunens egen regi
- Grundläggande utbildning i HBTQI-kunskap för personal på LSS-boenden

Socialtjänsten

Socialtjänsten ska fungera som det yttersta skyddsnätet för att människor i en problematisk livssituation ska garanteras det stöd de behöver för att kunna leva ett värdigt liv. Personal på socialtjänsten ska ha grundläggande HBTQI-kunskap för att kunna ge alla ett bra bemötande.

Vänsterpartiet vill att socialtjänsten ska ha ett tydligt barnperspektiv. Det ska finnas ett tidigt förebyggande arbete bland barn och ungdomar i all kommunal verksamhet. Här är förskola och skola givna arenor, därför bör socialtjänsten arbeta strukturerat i samverkan med skolpersonal för att barn ska ha möjlighet att fullgöra sin skolgång.

Vänsterpartiet vill förbättra och utveckla socialtjänstens barn- och ungdomsvård. Vid behov ska placering erbjudas omgående. Samtidigt vill vi förebygga placering i familjehem och HVB, genom att ta tillvara och förstärka familjens egna nätverk. Stöd i skolan ska alltid finnas för de som behöver.

Socialtjänstens missbruksvård sker enligt nationella riktlinjer. De ska aktivt samarbeta med verksamheter från kommunen, regionen och frivilliga organisationer för att minska alkohol- och narkotikakonsumtionen. Vänsterpartiet vill särskilt uppmärksamma och se till att kvinnor i missbruk får den vård och omsorg de behöver. Kvinnor i missbrukskretsar är ofta särskilt utsatta, både fysiskt, psykiskt och socialt. Vänsterpartiet vill att det ska finnas särskilda boenden för kvinnor.

Våld i nära relationer är idag ett stort samhällsproblem. Sedan den 1 juli 2021 är det straffbart att utsätta barn för att bevittna våld i nära relation. För att göra verklighet av detta är det viktigt att kommunen och berörda aktörer samverkar. Detta kan exempelvis ske genom att värna om barnets rätt till att bo kvar i sin hem-miljö/närmiljö och gå kvar i sin skola.

Det är ofta bättre att flytta på våldsutövaren istället för de våldsutsatta, och kommunen behöver undersöka och undanröja de hinder som finns för detta. Vänsterpartiet vill bland annat inrätta vårdboende med behandling för människor som utövar våld i nära relation.

Våld i nära relationer är idag ett stort samhällsproblem. Det är ofta bättre att flytta på våldsutövaren istället för de våldsutsatta, och kommunen behöver undersöka och undanröja de hinder som finns för detta. Vänsterpartiet vill bland annat inrätta vårdboende med behandling för människor som utövar våld i nära relation. Sedan den 1 juli 2021 är det straffbart att utsätta barn för att bevittna våld i nära relation. Vänsterpartiet vill värna barns rätt att bo kvar i sin hem-/närmiljö och gå kvar i sin skola.

Vi arbetar för:

- Förebyggande insatser för barn och ungdomar, med stödåtgärder hemma för att undvika externa placeringar
- Grundläggande utbildning i HBTQI-kunskap för personal på Socialtjänsten
- Särskilda boenden för kvinnor inom missbruksvård
- En undersökning av kommunens förutsättningar att verka för att flytta våldsutövaren i stället för de våldsutsatta
- Ett boende med behandling för de som brukar våld i nära relation och önskar förändra sitt beteende
- En strategi för att attrahera fler familjehem och kontaktfamiljer

Ekonomiskt stöd

Människor som får problem i sin livssituation och söker stöd ska garanteras det stöd de behöver för att kunna leva ett värdigt liv. I ett samhälle där den generella välfärden försämras är barnen den grupp som drabbas mest.

Vänsterpartiet vill att kommunen, genom ett tydligt barnperspektiv, förbättrar livsvillkoren för barn som lever i familjer med långvarigt försörjningsstöd. Bland annat är det viktigt att alla barn har tillgång till fritidsaktiviteter.

Försörjningsstöd är ett av få system som inte är individuellt i vårt välfärdssystem och när utbetalningen endast går till en vuxen i hushållet kan det innebära att dennes partner blir beroende av den som fått utbetalningen. Ur ett jämställdhetsperspektiv anser vi därför att försörjningsstödet ska delas lika mellan de vuxna i hushållet.

På sikt vill vi utreda frågan om ett helt individualiserat försörjningsstöd, för att bland annat förhindra att människor hamnar i ekonomisk beroendeställning till sin yrkesverksamma partner.

Vänsterpartiet verkar för ett aktivt arbete med att motverka vräkningar som gör medborgare bostadslösa och med särskilt fokus på barnfamiljer. Att värna rätten till bostad är ett angeläget arbete inom olika kommunala verksamheter. En egen bostad kan vara avgörande för att ta sig ur drogmissbruk eller andra sociala problem. Ett eget hyreskontrakt stärker möjligheterna.

Unga vuxna under 20 år bör kunna beviljas försörjningsstöd för att studera vidare.

Vi arbetar för:

- Att ingen person i Gävle ska behöva vara hemlös
- Särskilt stöd till fritidsverksamheter för barn som lever i familjer med långvarigt försörjningsstöd
- Att utgångspunkten för försörjningsstödet ska vara att det delas lika mellan de vuxna i hushållet
- Utredning av frågan om ett individualiserat försörjningsstöd
- Att starta ett projekt, Bostad först, för att fler ska ta sig ut missbruk och andra sociala problem.

Barnen är alltid de mest utsatta när ekonomiska svårigheter står för dörren. Vi agerar med barnen i fokus. Foto: Vänsterpartiets bildbank.

Ett livslångt lärande

Vänsterpartiet vill se en likvärdig skola där alla elever får det stöd och den stimulans de behöver för att ta emot, söka och utveckla kunskap. Vänsterpartiet anser att kunskap är makt, en demokratisk rättighet och ingen handelsvara. Det fria skolvalet har skapat segregation. Varje kommunal skola ska vara så bra att den utgör det självklara valet av skola. I skolan ska alla elever ges likvärdiga förutsättningar att nå målen. Skolans verksamhet ska stimulera alla elever till lärande. Skolor i Gävle ska hållas fria från privatisering och marknadsanpassning. Svensk skola ska vara gemensamt finansierad och demokratiskt styrd.

I en likvärdig skola styr behoven resursfördelning och alla elever ges därmed möjligheter att nå uppsatta mål. Ett av skolans viktiga uppdrag är att på alla nivåer, arbeta för ökad jämställdhet och jämlikhet. Med ett medvetet pedagogiskt arbete kan personal påverka utvecklingen av sociala könsroller. Det är därför av stor vikt att personal inom samtliga skolformer har pedagogisk kompetens för den uppgiften.

Skolan är en av samhällets viktigaste arbetsplatser för både elever och anställda. Behöriga lärare, specialpedagoger, skolhälsovård och studievägledare är resurser som skapar förutsättningar för elevers utveckling och goda studieresultat.

Näringsriktiga och regelbundna måltider är bra både för hälsa och lärande, och därför vill Vänsterpartiet att skolan ska erbjuda fler avgiftsfria måltider, där frukost ingår.

Vi arbetar för:

- Att verka för att HBTQI-perspektivet lyfts i ämnen såsom sex- och samlevnadsundervisning, historia, samhällskunskap inom samtliga skolformer
- Att barn i samtliga skolformer ska ha möjlighet att utveckla sitt modersmål
- Ökad personaltätheten i samtliga skolformer
- Fler fria och näringsrika måltider i skolan, där frukost ingår

- En dag i veckan med enbart ett vegetariskt alternativ förskolan/skolan

Att lektionerna avbryts med paus för lek och rörelse är viktigt för ung som gammal.
Foto: Vänsterpartiets bildbank.

Förskolan

Förskolan ska vara tillgänglig för alla barn, oavsett föräldrarnas inkomst, arbetstider eller livssituation. Ett av förskolans uppdrag är att arbeta för ökad jämställdhet och jämlikhet. Det innebär att antalet pedagoger i förhållande till antalet barn i en grupp ska hålla den nivå som gör att varje enskilt barn får relevant stöd för sin utveckling. Med ett medvetet pedagogiskt arbete kan förskolans personal påverka utvecklingen av sociala könsroller. Vänsterpartiet anser att barns utvecklingsbehov ska vara utgångspunkten för förskolans pedagogiska verksamhet. Förskolan ska ha förutsättningar att uppmärksamma alla barns behov av modersmålsundervisning.

Vi arbetar för:

- Möjlighet till förskoleplats för föräldrar med obekväma arbetstider, både dag- och nattetid
- Att förskolans gruppstorlek ska mötas med resurser tillräckliga att tillgodose varje barns behov av utveckling
- Att utöka möjlighet till fler timmar för barn till föräldralediga och arbetslösa

Fritid

Fritidshem ingår i det samlade utbildningssystemet och ska som komplement till skolverksamheten. För att barnen ska tillgodogöra sig sin utbildning så behövs en meningsfull fritidsverksamhet som komplement i deras utveckling. Idag saknas allt för ofta pedagogiskt utbildad personal. Det måste garanteras, och antalet barn i fritidshemmens grupper måste minskas.

Fritidsklubben och skolan ska tillsammans utgöra en helhet som bidrar till barns allsidiga utveckling och lärande. Mot den bakgrunden är det angeläget med pedagogisk kompetent personal i fritidsklubbsverksamheten. Verksamheten ska vara anpassad för barns behov.

Vi arbetar för:

- Pedagogiskt utbildad personal på fritidshemmen
- Att fritidsklubbarna ska drivas genom skolan

Vikten av en tidig skolning har blivit tydlig genom den senare tidens forskning. Rimligt stora barngrupper är en förutsättning för att det ska bli bra.
Foto: Vänsterpartiets bildbank.

Grundskolan

Grundskolan är en utbildning för alla barn oavsett sociala villkor, där de ska tillägna sig grundläggande kunskaper och färdigheter. För ett optimalt lärande är det viktigt att varva teoretiska och praktiska ämnen under barnets hela skoldag.

I en likvärdig skolan har alla barn rätt till en bra utbildning och rätt till hjälp efter behov. Minskat antal barn i undervisningsgrupper och en ökad personaltäthet är förutsättningar för att stärka de elever som behöver mest stöd i sina studier. För elever med behov av särskilt stöd bör arbetet med små grupper fortsätta att utvecklas. Vänsterpartiet vill att skolan ska erbjuda läxhjälp under skoldagen eller i anslutning till den.

Vi arbetar för:

- Att alla barns rätt till läxhjälp under skoltid
- Att tillhandahålla fria mensskydd i grund- och gymnasieskolan
- Att erbjuda alla barn i årskurs 7–9 en kurs i feministiskt självförsvar
- En samlad skoldag där teoretiska och praktiska ämnen varvas under dagen

Gymnasieskolan

Alla elever på gymnasiet ska nå gymnasieexamen och vara väl rustade för fortsatta studier eller arbetslivet. Gymnasieskolan ska medverka till att bryta de könssegregerade mönstren genom att alla gymnasieprogram får likvärdiga resurser för att uppnå god kvalitet på utbildningen. Därför vill vi även införa gratis mensskydd i skolan.

Såväl lärare som studie- och yrkesvägledare ska ha kunskap i jämställdhetspedagogik. Det politiska samtalet i skolan är viktigt för att motverka antidemokratiska krafter. Därför är det angeläget att gymnasieskolorna är en arena för politisk debatt, kultur och föreningsliv.

Vi arbetar för:

- Att gymnasieskolorna ska vara en arena för politisk debatt, kultur och föreningsliv
- Att tillhandahålla fria mensskydd till alla tjejer i grundskolan och gymnasieskolan, på ett lättillgängligt sätt
- Ett aktivt arbete för att bryta sociala könsrollsmönster

Vuxenutbildning

Vänsterpartiet arbetar för en vuxenutbildning vars främsta mål är att utveckla eleverna och ge dem möjlighet att stärka sin ställning i arbets- och samhällslivet. En bra utbildning ger goda förutsättningar för att minska de sociala och ekonomiska klyftorna, och främja den personliga utvecklingen.

Vuxenutbildningen ska anpassas bättre genom en tydlig satsning på riktade utbildningar mot bristyrken. Vänsterpartiet vill se fler lärlingsutbildningar kopplade till näringslivet och kommunens verksamhet. Det bör även finnas möjlighet för kommunens personal att studera och uppgradera sin behörighet under arbetstid.

Språkundervisning och arbete är nyckeln till nyanländas etablering och vägen dit går via utbildning, och det är viktigt att undervisning i Svenska för invandrare går att kombinera med andra studier och praktik. Gävle kommun ska erbjuda studie- och yrkesvägledning för vuxna på olika modersmål för att bättre synliggöra elevers nuvarande situation, möjligheter och valalternativ.

Vuxenutbildningens elever ska få tillgång till en väl fungerande elevhälsa. Lärarbristen inom vuxenutbildning och Svenska för invandrare är stor och för att locka fler utbildade pedagoger behövs bättre villkor och högre status.

Vänsterpartiet arbetar för att all kommunal vuxenutbildning ska ske i egen regi.

Vi arbetar för:

- Lärlingsutbildningar kopplade till kommunala bolag och förvaltningar
- Studie- och yrkesvägledning på olika modersmål

- Stärkt elevhälsa i kommunens vuxenutbildning

För arbetarrörelsen har folkbildningen alltid varit oerhört viktig, möjligheterna att förkovra sig i vuxen ålder ska finnas för alla.
Foto: Vänsterpartiets bildbank.

En arbetsmarknad för alla

Att ha ett arbete bidrar till en tryggad ekonomi, delaktighet, och identitetsskapande. Det förebygger också isolering och är viktigt för fungerande integration. För att säkra vägen till arbete och studier vill Vänsterpartiet att Gävle kommun ska erbjuda praktikplatser och traineeprogram för ungdomar. Utbildning och vägledning måste vara av hög kvalitet, och förankras i det lokala näringslivet. Vänsterpartiet vill också att kommunen ska anställa 15 långtidsarbetslösa per år.

Allas rätt till arbete är en fråga om makt och demokrati. Allt fler tvingas acceptera otrygga eller tillfälliga anställningar, så som timvikariat och projektanställning.. Bemanningsföretag skapar sämre sammanhållning och frångår oftare arbetsrättslagarna, vilket skapar stor otrygghet. Därför vill Vänsterpartiet att kommunen ska sluta anlita bemanningsföretag när kommunen istället kan anställa själv.

Ökade satsningar på välfärden leder till ökad jämlikhet och jämställdhet genom att alla kan få tillgång till utbildning, hälsa, arbete och inflytande. Det innebär fler jobb och när fler delar på arbetsbördan kan arbetsvillkoren och arbetsmiljön förbättras genom minskad stress och arbetsbelastning.

Vi arbetar för:

- Skapandet av fler praktikplatser inom kommunens verksamheter
- Lärlingsprogram för ungdomar med målsättning att skapa fler arbetstillfällen
- Att kommunen ska anställa 15 långtidsarbetslösa per år för ett års anställning

Ett livligt torg för handel och omgivande affärsverksamheter är ett viktigt hjärta för ett levande centrum.
Foto: Seppo Laine.

Ett levande näringsliv i hela kommunen

Öppenhet och mångfald innebär att Gävle verkar för ett dynamiskt företagsklimat som främjar innovation och entreprenörskap. Vänsterpartiet vill bidra till att skapa goda förutsättningar för företagande och arbetstillfällen.

Tillgång till välutbildad och kompetent arbetskraft är av vikt för såväl den offentliga sektorn som för det privata näringslivet. Kommunen ska erbjuda en god service för företagen och dess anställda samt erbjuda goda förutsättningar för privat företagande. Vänsterpartiet vill att Gävle ska utnyttja sitt geografiska läge med det stora utbudet av transportmöjligheter, men vi anser även att det är viktigt att förbättra alla former av kommunikation både inom kommunen och med omvärlden.

Vänsterpartiet vill även verka för att stärka det sociala och kooperativa företagandet, där personer tillsammans delar på arbete och risker samtidigt som de får tillgång till ett större nätverk.

Vi arbetar för:

- Välutbildad och kompetent arbetskraft
- Goda förutsättningar för företagande och arbetstillfällen
- Stärkt dialog mellan kommun och näringsliv
- Att stärka sociala och kooperativa företag
- Det ska byggas en havsnära camping i Norrsundet

Hållbara inköp

Gävle kommun ska vara en förebild när det gäller social och miljömässig hållbarhet. Krav ska ställas på att företag som arbetar åt kommunen följer de regler som gäller på svensk arbetsmarknad, där kollektivavtal och rätt till heltid är självklara. Skattepengar ska inte gå till välfärdsföretag som drivs med vinstintresse och Vänsterpartiet vill att sociala kriterier ska användas i upphandlingar i så stor utsträckning som möjligt.

För att uppnå klimatmålen måste kommunen ställa höga miljökrav vid inköp och upphandling. I bedömningar ska energianvändning, transporter, miljögifter, avfall och djurskydd tas med. Lokala matproducenter ska gynnas.

Vi arbetar för:

- Att Gävle kommun säljer av aktie- och fondinnehav i klimatförstörande bolag
- Höga krav när det gäller arbetsrätt, miljö och kvalitet vid inköp/ upphandling av varor och tjänster och att en etisk kod tas fram för företag som vill samarbeta med kommunen
- Att Gävle kommun prioriterar inköp av ekologiska, rättvisa och socialt hållbara varor och tjänster

Hållbar konsumtion och livsstil

Människor måste få möjligheten att förändra sina konsumtionsvanor, och samhället måste ge det stöd som krävs. Vänsterpartiet vill se ökat stöd för närproducerade varor och tjänster, och mer utrymme för ekologiska och hållbara lösningar. Vi måste också göra det lättare att ta till vara på och utnyttja det vi redan har.

Vänsterpartiet vill att Gävle kommun ska främja produkter och företagsmodeller som bidrar till en hållbar och cirkulär ekonomi. Sportoteket, där man gratis kan låna sport- och fritidsutrustning, är ett bra exempel, som Vänsterpartiet vill sprida till hela kommunen. Socialt företagande gör redan idag mycket för kommunens hållbara utveckling, och det vill Vänsterpartiet också ge mer stöd till.

Vi arbetar för:

- Etablering av bytes- och låneverksamhet för cyklar, med tillgång till gör-det-självverkstad
- Utveckling av Sportoteket för att göra det tillgängligt i alla stadsdelar och större tätorter i kommunen
- Satsningar på den cirkulära ekonomin med tillvaratagande av restprodukter och restenergi, samt en utvecklad låne- och delningsekonomi

Enheten för daglig verksamhet, EDV

Människors lika värde är en grundläggande utgångspunkt, det vill säga att alla människor har kunskaper, förmågor och erfarenheter som är viktiga för samhället. Tillgänglighet och delaktighet är en fråga om att ge alla medborgare samma demokratiska rättigheter och möjligheter i samhället.

Det är en samhällsekonomiskt lönsam investering på både kort och lång sikt. Människor med funktionsnedsättning ska vara fullt delaktiga i samhällslivet på samma villkor som andra.

Våra viktigaste åtgärder för att nå detta mål i kommunen är erbjuda personer med funktionsnedsättning rätten till en meningsfull sysselsättning och fullt deltagande i samhället.

Vänsterpartiet anser att det är viktigt att bevara och utveckla den mångfald av valmöjligheter som brukare erbjuds i den dagliga verksamhet som finns inom Enheten för daglig verksamhet.

Vi arbetar för:

- Att säkerställa att EDV inte privatiseras
- Att EDV ska fortsätta erbjuda verksamheter utifrån brukarnas egna önskemål

Kultur

Kulturen återspeglar och medvetandegör oss om samhället samtidigt som den är dynamisk, utmanande och obunden. Därför är det viktigt att kulturen är en naturlig del av hela samhällsbyggnaden. Vänsterpartiet anser att kultur bör vara tillgänglig för alla att både utöva och besöka. Den påbörjade HBTQI-certifieringen på fritidsenheten ska även genomföras på kulturenheten.

Kulturpolitiken är ett viktigt verktyg i arbetet att försvara de mänskliga rättigheterna, alla människors lika värde samt att åskådliggöra och bekämpa könsmaktsordning, heteronormer, den strukturella rasismen och den påtagliga utbredningen av klassamhället som är så destruktivt för Sverige. Samtidigt som kulturen är ett viktigt redskap (se ovan) måste den stå för sig själv och ges utrymme att utvecklas för sin egen och de professionella konstnärernas skull.

Vi vill att alla barn ska ha möjlighet till att både uppleva och prova olika kulturyttringar. Vi vill stärka de icke-kommersiella mötesplatser där vem som helst kan utöva och möta kultur. Gävle kommuns modell med kulturtrappan, där alla barn i grundskolan garanteras minst en kulturupplevelse per år bör därför utökas.

Idag finns i Sätra musikprojektet El Sistema, ett projekt som låter barn uppleva och utöva musik tillsammans med bland annat Gävle symfoniorkester som förebilder och pedagoger från Kulturskolan. Vänsterpartiet arbetar för att det ska utökas.

Vänsterpartiet anser att barn från alla familjer, oavsett bostadsort, ekonomi eller social ställning, ska ges möjlighet att delta i kulturskolans verksamhet. För att detta ska bli möjligt måste avgifterna till kulturskolan på sikt tas bort och pedagogerna ges möjlighet att arbeta under skoldagen.

Vi arbetar för:

- En öppen och tillgänglig kultur i Gävles alla stadsdelar som möjliggör mötesplatser
- Större tillgång till kulturaktiviteter för barn och ungdomar
- Att Kulturskolan ska vara avgiftsfri
- HBTQI-certifiering på kulturenheten
- Utveckling och utökning av kulturtrappan
- Mindre detaljstyrning
- Att kulturskolans pedagoger ska ges möjlighet att undervisa under dagtid

Stadsbiblioteket och närbiblioteken

Vi ser med spänning fram emot det nya kulturhuset Agnes som äntligen blir verklighet under denna mandatperiod. Vänsterpartiet vill se ett kulturkvarter, i anslutning till det nya kulturhuset. Närbiblioteken finns ute i de omgivande stadsdelarna. Vänsterpartiet vill arbeta för att utveckla närbibliotekens service.

Vi arbetar för:

- Ett kulturkvarter i anslutning till kulturhuset
- Utökade öppettider och service på närbiblioteken

Fritid

En meningsfull fritid är viktig oavsett ålder. Fritidsgårdarna ska ges möjlighet att erbjuda behovsstyrd verksamhet till besökarna. Vänsterpartiet vill därför kommunalisera tre av fritidsgårdarna. Gävles olika fritidsgårdar ska alla vara tillgängliga och välkomnande oavsett kön, sexuell läggning, etnicitet eller funktionsvariation. Vi vill se minst en HBTQI-certifierad fritidsgård under mandatperioden.

Familjebadet i Boulongerskogen ger gävleborna möjligheten att njuta av bad och lek, kostnadsfritt i en stadsnära miljö. Vänsterpartiet har arbetat för möjligheten att bada i Gavleån och det är nu möjligt. Under mandatperioden vill Vänsterpartiet att byggandet av etapp tre av badet påbörjas för att ytterligare förbättra familjebadet. Engesbergs camping och badplats bör utvecklas till nöje för badgäster och för en ökad turism.

Vi arbetar för:

- Färdigställande av etapp tre för badplatsen i Boulognerskogen
- Säkerställning av vattenkvaliteten på alla badplatser i kommunen
- Kommunalisering av fritidsgårdarna i Andersberg, Sätra och Brynäs under mandatperioden
- HBTQI-certifiering av fritidsgårdarna
- Utveckling av Engesbergs camping och badplats

Idrott

Vänsterpartiet vill stärka och utveckla idrottsrörelsens möjligheter. Under mandatperioden vill Vänsterpartiet stärka kommunens arbete så att alla som vill kan delta inom idrotten. Ingen ska behöva begränsas på grund av kön, läggning eller socioekonomiska förutsättningar.

Idrotten spelar idag en mycket viktig roll när det gäller möten mellan olika samhällsgrupper och skapar på så sätt förståelse och sammanhållning. Vänsterpartiet tycker att alla som vill idrotta ska kunna göra det. I hela kommunen

ska det finnas tillräckligt med utrymmen för att alla ska få passande träningstider. Det ska även finnas gott om spontanidrottsplatser och utegym, utformade för att passa många olika intressen och åldrar.

Ur ett jämställt och jämlikt perspektiv är det viktigt att alla som idrottar ges samma förutsättningar. Därför vill Vänsterpartiet att kommunens stöd till idrottsföreningar utvärderas för att orättvisor ska kunna tas bort.

Inom idrotten finns ett starkt och viktigt ideellt engagemang och Vänsterpartiet anser att kommunen ska bli ännu bättre på att lyssna på och ta tillvara på detta, samt stödja projekt och idéer som kommer från idrottsrörelsen.

Vi arbetar för:

- Att fler ska kunna idrotta, med lämpliga tränings- och matchtider för alla
- Fler ytor för spontanidrott i bostadsområden och stadsdelar
- Att alla ska känna sig välkomna inom idrotten – oavsett bostadsort, bakgrund, ekonomi, kön, sexuell läggning och könsidentitet
- En kartläggning över vad som får flickor att i hög utsträckning sluta idrotta i tonåren, samt en strategi för att motverka detta
- Att is-ovalen i Hagaström ska bli konstfrusen

Kulturskolan i Sverige
och Gävle har fostrat
många framstående
artister.
Foto: Swift Art Publisher

Vänsterpartiet Gävles Kommunalpolitiska
handlingsprogram 2022 - version för
årsmötet.

2022-03-15